

Universitätsbibliothek Paderborn

**Homiliae Adm. Illvstris Ac R.dissimi Domini D. Fr.
Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriae
Episcopi Barbastrensis & Albarrazini Ord. FF.
Prædicatorum**

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, Anno M.DC.XLIX.

§.6. In hoc SS. Sacramento triumphat de Christo amor: idcirco se in hoc ostendit ita zelosum, vt nolit quod anima ad alium quam ad amorem suum se diuertat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53084](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53084)

illos communicat : & quando licet magis viuas in terra, tunc tamen actiones vix terram sapereut, acque animam tuam eius bona modice amum post se saperet: tunc velut alterum Sacramentum integre Deo consecraberis, ita vt nihil tibi sit oblatulo, & tunc recipere poteris hoc Sacramentum vt ita in te ingrediat tibi futurum vtilissimum, si vero in te vermis viuat tuarum passionum, quæ est tinea corrodens substantiam virtutum crede mihi hoc ipsum Sacramentum maximo tibi fore detrimeto: quia sicut illas sectando te ipsum totum Deo non dedicas, quod ate reposcit in signum gratitudinis quod te totum tibi tradiderit, ita si hoc omiseris vt nris obsequaris passionibus, ex ipso principio mortem tibi comparabis, ex quo vitam animæ tuæ debebas comparare certissimam.

Nullus ignorat solem esse principium Patremque omnium viventium, eo quod cuncta ab eius dependant influxibus: ita vt his subterstitis perirent omnia: quia verò virtus eius adeo est vniuersalis, nihil magis arbori prodest quam sol, ipso viuunt, ipso crescit, ipso flores emittit, ipso fructus germinat delicias, & tandem solem vitam sustentat qua viuunt. Nihilominus si in interiori parte trunci vel intima radicum vermis aliquis lateret arborem corrodens, nihil est quod citius arborem euertet & arca eret quæ ipse sol illo exsiccat, illo arcescit, illo ad eum deturcitur arcescit statum vt non nisi proficiat cibus igni. Nemo dubitat quin S.S. Sacramentum sit sol Ecclesie: quia de illo velut de fonte omnis iustorum grana scaturit vt de sole lux qua resurgunt stelle: hoc electi Dei in se tuentur vitam gratia spirituales, atque illa quam ipse Deus in V. Eucharistia communicat crescunt & proficiunt in virtutibus, flores produunt bonorum explorum, & fructus bonorum operum & meritorum lapidissimos. Si in corde tuo vermis lateat vitæque propriæ ac præuæ passionis qui te impediatur tecumque aliquid rapiat ne totum te Deo tradas, caue tibi, ex ipso quippe sole mors tibi proueniet, clanguescet gratia fecunditas flores emarcescent virtutum, tuorumque fructus peribunt meritorum, quid plura? Quid quid boni in te fronderat, floxerat, ac germinarat, exsiccabitur ad illum tandem delapsurus statum vt non nisi apus sis fieri ignis eica genialis. Quare nisi similiter te totum offeras Deo, sicut ille se totum tibi in S.S. Sacramento, hoc certum habe te amori illius ponere oblatulum: nam per illud te totum tibi efflagitat

cumque Deus prior incipiat te velle & ex hoc principio procedat oportet animæ tuæ vita, si ex parte tua terrenis tuis affectibus illi sis impedimento, quid nisi mortem timeas imminentem?

§. 6. In hoc S.S. Sacramento Triumphat de Christo amor: idcirco se in hoc ostendit ita Zelosum vt nolis quod anima ad alium quam ad suum amorem se diuertat.

IN omnibus Christi operibus patenter innotescit efficacia, magnitudo, & potestas amoris quo ad omnia hæc movebatur: & si in singulis insinuat lateant rationes quibus amor eius feruentissimus declaratur quo se illis subiceret ac submitteret: in illo tamen eminentiores nobis manifestantur amoris intentiones, in quo effusus seipsum in nos exinanivit, atque hoc potissimum paruit in S.S. Sacramento. Expedit D. Paulus summum amoris effectum in Christo & in quo vltimam ostendit potentiam suæ efficaciam, nimirum dum se perfecte contumet; tradidit hominibus quos vniue diligebat: unde sic ait: *Dilexit me & tradidit semetipsum pro me. Tenerrime me Deus diligebat & quasi respondens interroganti unde hoc colligeret, ait: Et tradidit semetipsum pro me. q. d. Nolle desideras summum Christi amorem erga me, ecce tantus quantus erat semetipsum tradidit pro me nihil sibi reservans: quod si in V. Eucharistia Christus semetipsum nobis totum consecraret, cū in illo nobis porrigit totum suum corpus & sanguinem, animam & Diuinitatem, euidentis est quod in illo manifestissimum prodeat amoris, quos nos prosequitur iudicia An aliud dari potest argumentum unde hæc colligatur inferaturque veritas? Quamuis sic, nimirum quod sicut Zelus est filius & effectus dilectionis, ita vbi Christus Patet, se ostendit zelo feruentem ardentiori, sibi se iam ex amatorem prodit ardentiorum. Confirmatur ex eius zelo D. Theodor. ait enim: *Est igitur zelus amoris in q. 34. in dix: igitur bene sequitur: Christus hic zelum ostendit feruentiorem, amorem ergo indicat ardentiorum Idem prosequitur eleganter D. D. n. l. Deus, inquit, Zelotes appellatur propter amorem diuinitatis quem habet.**

In hoc potissimum testatur maritus suam erga coniugem dilectionem quando summo illam zelo amulatur, summa vigil sollicitudine do. ne forsitan alius illam sollicitet. Et D. Tho zelum 1. 2. q. 28. appe. ar. 9.

21

Summus Christi ad nos amor in V. Eucharistia

II

Lib. 4. de

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

III

appellavit effectum amoris, & alio loco illum ita definiit: *Zelus est amor intensus, non patiens consortium in amato.* Igitur in opere illo in quo Christus omne amoris sui prohibet consortium minusque in nobis patitur, in hoc amor eius vexillum tollit altius. In hoc Deus ardentissimum suum erga Abraham amorem probavit quando vidit Isaac totum ad se rapere Patris voluntatem, ne in amore suo haberet consortium, Patri mandavit filium iugulari. Deoque immolaret: *Tolle filium tuum quem diligis*

Gen. 22.1. Isaac. Egredere amor meus, alium inveniri qui se introducat in eum qui nobis competit licet proprius sit filius & vni genitus, in quo firmata erat promissio, quod ex semine illius promissus nasceretur Messias & adverteus quod Isaac pratermodum nimis portas ingrederetur amorem Abraham, ne veteris progrediat sed possit Deus manere solus, precipit ut moriatur: quia Dei amor alium non permittit lateralem, atque sibi Christus, hic maxime in hoc SS. Sacramento se ostendit & simulatorem. Deuincire voluit homines eoque adducere ut ipsum solum diligerent & vellent, idcirco se totum perfecte & integre tradit, quatenus notantes hanc in Christo simplicis consignationem, inde discamus qualis summa sit oportet, qua nos ipsos Christo consecremus, quam sincere ac perfecte nos ipsi decet ut offeramus sic ut nihil alteri referetur.

IV.
Ideo se totum tradidit nobis.

D. Hieron. expendit ardentissimum Dei erga humanum genus amorem, quem in eo testatus est, nimirum zelo quo arsit, qui si talis non fuisset non potuisset huic eius amorem intelligere. *Nisi Deus amaret humanam animam: nunquam zelaret eam.* Nunquam illi alterum permisit quicumque fuerit, nam sibi soli perfectum eius amorem voluit deferri. O amorem potentissimum sic ego, cum D. Bernardo, licet omnes tuas proclamant vires easque magnas, modo tamen patent esse supremas: etenim video quod illum qui viribus pollet infinitis & omnipotens est, Deum ipsum reddas anxium, sollicitum & quasi inquietum ut nec quiescat nec dormiat ne forte homo alteri quam ipsi afficiatur, quandoquidem moleste ferat si alius hanc ipsius obtineat traditionem: ut autem huic ponat obstaculum zelat, virget modesteque cogitat quos possimus in amante cogitare zelosissimo: *O amoris vim! Itane summus omnium, immo factus est omnium, quis hoc fecit? Amor, affectu potens, quid violentius? Triumphat de Deo Amor.* Vis est hanc amoris: cum enim Deus omnia super ex-

cedat, cogit se cingique ut vult ex illis efficiatur, scilicet cibum se efficit hominum, ut totum se illis tradat eo que modo ad patrem illis est stringat traditionem. Quis hoc efficit? Aque affectu suo potens: que namque violentia potest hac esse festior qua perfecte subiiciat illum qui illo feruet? Nulla Et quid miramur si in hoc opere quo Deus se cibum efficit hominum, triumphet de Deo amor?

Eia agite mundi sapientes qui casus amatum considerantes admirabiles quos mundus & vidit & admiratus est, amorem & violentiam expendis, liberosque triumphis illius repletis insignioribus, hanc missa facite que vobis videtur suprema, in quo certatis istos Triumphum ducere de Monarchis, Principibus, Regibus sapientibus, potentibus, & pauperibus, illoque quasi subiectos suisque viribus deusque interiri: & supremum hunc pendite triumphum, in cuius comparatione ceteri nihil estimantur, cum eoque ascendat ut triumphet de Deo amor, eum zelosum efficiens hominum, & in hoc cibo se testatur idcirco singulariter zelosum quem his distribuit in hoc SS. Sacramento se ad alium deflectant amorem, totamque se illi tradit in alimentum.

Diuina ostensa fuit Eszechielis visio qua metallum conspexit preclarissimum consistam et auro & argento dicebaturque electum ardentissimis ignis flammis circumdatum: & quid iterum agebat? *Erat visio descurrens* nunquam quiescens semper in motu. Optime amori conuenit ignis: quamdiu enim vixit semper est inquietus, ecce quales nunc euomat flammam, quales modo eubret scintillas, iam hic iam alibi innadit, vnicuique verbo nunquam quiescit, talis igitur est amor: quanta mouetur amans inquietudine velut ignis, iam currit dilectum vitruis, iam mille numerat annos quibus illum non vidit si tor horre transeat, iam domum eius circumuolat, iam passus eius insequitur & tandem nec vnum omittit momentum: quis huius motus auctor? Amor. Hominem vilem motibus Amoris compulsum in omnibus gressibus suis, actibusque mouebulque temperatum ut vix valeat respirare ne solum excedat proce deus errorum: si forsan aliquid eius rapiat voluauerit, si in aliquo sollicitet eum instetque amec, qua videbis illum inquietudine discurrere: iam plures circumit, iam domum cingit dilectam, iam milibus ad feruillas recurrit oculis sepe perocagus ut dilectam intueatur: iam ascendit & descendit, de nocte vigil, ambulans de die foris, nec valet quies-

V.
Amor de Deo triu- phat.

D. Bern. Ser. 64. in Cant.

cedat, cogit se cingique ut vult ex illis efficiatur, scilicet cibum se efficit hominum, ut totum se illis tradat eo que modo ad patrem illis est stringat traditionem. Quis hoc efficit? Aque affectu suo potens: que namque violentia potest hac esse festior qua perfecte subiiciat illum qui illo feruet? Nulla Et quid miramur si in hoc opere quo Deus se cibum efficit hominum, triumphet de Deo amor?

Eia agite mundi sapientes qui casus amatum considerantes admirabiles quos mundus & vidit & admiratus est, amorem & violentiam expendis, liberosque triumphis illius repletis insignioribus, hanc missa facite que vobis videtur suprema, in quo certatis istos Triumphum ducere de Monarchis, Principibus, Regibus sapientibus, potentibus, & pauperibus, illoque quasi subiectos suisque viribus deusque interiri: & supremum hunc pendite triumphum, in cuius comparatione ceteri nihil estimantur, cum eoque ascendat ut triumphet de Deo amor, eum zelosum efficiens hominum, & in hoc cibo se testatur idcirco singulariter zelosum quem his distribuit in hoc SS. Sacramento se ad alium deflectant amorem, totamque se illi tradit in alimentum.

Diuina ostensa fuit Eszechielis visio qua metallum conspexit preclarissimum consistam et auro & argento dicebaturque electum ardentissimis ignis flammis circumdatum: & quid iterum agebat? *Erat visio descurrens* nunquam quiescens semper in motu. Optime amori conuenit ignis: quamdiu enim vixit semper est inquietus, ecce quales nunc euomat flammam, quales modo eubret scintillas, iam hic iam alibi innadit, vnicuique verbo nunquam quiescit, talis igitur est amor: quanta mouetur amans inquietudine velut ignis, iam currit dilectum vitruis, iam mille numerat annos quibus illum non vidit si tor horre transeat, iam domum eius circumuolat, iam passus eius insequitur & tandem nec vnum omittit momentum: quis huius motus auctor? Amor. Hominem vilem motibus Amoris compulsum in omnibus gressibus suis, actibusque mouebulque temperatum ut vix valeat respirare ne solum excedat proce deus errorum: si forsan aliquid eius rapiat voluauerit, si in aliquo sollicitet eum instetque amec, qua videbis illum inquietudine discurrere: iam plures circumit, iam domum cingit dilectam, iam milibus ad feruillas recurrit oculis sepe perocagus ut dilectam intueatur: iam ascendit & descendit, de nocte vigil, ambulans de die foris, nec valet quies-

Eia agite mundi sapientes qui casus amatum considerantes admirabiles quos mundus & vidit & admiratus est, amorem & violentiam expendis, liberosque triumphis illius repletis insignioribus, hanc missa facite que vobis videtur suprema, in quo certatis istos Triumphum ducere de Monarchis, Principibus, Regibus sapientibus, potentibus, & pauperibus, illoque quasi subiectos suisque viribus deusque interiri: & supremum hunc pendite triumphum, in cuius comparatione ceteri nihil estimantur, cum eoque ascendat ut triumphet de Deo amor, eum zelosum efficiens hominum, & in hoc cibo se testatur idcirco singulariter zelosum quem his distribuit in hoc SS. Sacramento se ad alium deflectant amorem, totamque se illi tradit in alimentum.

quiescere quocumque pervenerit. Quid hoc Domine mi? Vix erat ille tanta modestia & circumspicione moderatus vt vix illum sol videret, auditque musca, modo vero vnde tanta turbans inquietudine? Quis hoc effecit? Domine mi, ne queras, amor est quia sicut optime convenit igni in sua natura, ita pariter eius participat inquietudinem motumque continuum.

Bene dixit Christus Dominum electum esse Divinum, & hoc mihi maxime manifestatur in V Sacramento. Electum sanctum quod nec momento temporis quiescit: iam videmus illum officio fungentem legum pedes discipulis suis ablucem, modo supremam absoluti Domini manifestantem auctoritatem, de creaturis pro libitu disponentem, nunc miramur illum vestimenta sua deponentem iterumque ea sumentem, qui vt Divinus omnino magister celestem illi prelegit doctrinam: nunc minatur a guitique Petrum nisi simpliciter obediens patiatur sibi pedes abluo: nunc se Iudae testatur benignissimum dum illum Apostolis suis annumerat, per hoc non parum illum sibi devincens. Quid hoc Domine mi, vnde tanta in tuis actionibus & tanta diligentia? Te quis sic impellit? Amor, electum Divinum, in quo contentum sibi que vivunt aurum Divinitatis & argentum humanitatis in vno supposito quod totum ab igne scilicet amoris erga homines: zelus autem que hic in illo prouocat, ad discensum impellit tantamque diligentiam: quam inquietus obambulat, quam infatigatus discurrit? Quae huius causa discurus? Amoris ignis, quo cor illius circumcingitur: hic trahit illum & nulla ei concessa requie mouet zelantem amorem hominum, quos vt obstringat vt illum solum velit, solum querant, soli se tradant, se totum illis tradit in videri ciboque quem illi preparat, Divino. Et heur in illo cum Deo viuunt nec extra Deum aliud superest bonum quod allicere possit voluntatem: impatienter tolerat, quod ad aliud se diuertant: atque idcirco illos tam ardentem zelat vt non audeat illos vel vincto instanti deserere. Quocirca inter illos manet traditus in alimentum cibumque animatum.

Hoc indicat D. Ambrosius in persona Christi significans quod licet ad Patrem suum migraret, amor tamen non permetteret vt corpore absens amorem esset: vnde hoc illis reliquit: *Quantum à vobis absumi, corpore tamen à vobis amore non desui.* Amor enim vt zelosus non patitur vt à vobis discedat, quo nos obstringeret vt illo semper

fruentes, illi semper nostrum affixum haberemus affectum Divinae eius voluntati ex integro resignati, vt ille est nobis ad alimentum: nam Deo fruentes nulla sint oportet bona que possint animam ab eo diuertere. Hae erant vota D. Augusti. *Obscuro vt omnia mihi amarescant Et tu solus dulcis appares anima mea, qui es dulcedo inestimabilis, per quam cuncta amara dulcorantur.* Domine si te fruatur, omni bonorum gaudeo dulcedine: quocirca queso vt anima mea te cognoscat quatenus vel semel te gustato, caetera omnia que tu non es, mihi vt amara despiciat, meaque abducant, ne illis afficiatur voluntatem: si tu Domine ipsa sis suauitas, qui bona cuncta sua via reddis grataque animae palato, imo & labores poenas, malaque tui gratia tolerata haec participant dulcedinem, & quantumuis grauem sentiat in illis sensus molestiam, dulciorem tamen sentiat anima delectationem quemadmodum dolori lapidum D. Stephani immiscuisti dulcedinem qua satiat tormenta haec patebatur, quasi epulum foret regale lapidissimum: quid S. commemorem Laurentium, quid ardenes illi dulcorant craticulas vt illas ferret intrepidus nisi tua illa dulcedo qua cruciatus illi temperasti? Nec ipsos omittam Apostolos quos ita violente tua haec traxit dulcedo, vt nihil illos remorari potuerit quo minus feruentissime passionis tuae sequerentur amara vestigia Quid miramur & Domine quandoquidem in te solo omnis sit dulcedinis gratia congeries? Vt non tormenta tolerando, sed tuis fruentis donis ac delictis in hoc caelesti conuiuio, te solum velit tibi que soli te tradat anima, in amoris tui gratitudinem quo motus pro illa tormenta sustinens totum te illi tradidisti. Hae est, ita haec est debita tanto Sacramento preparatio quo totus Deo traditus accedas, sicut se totum in illo tibi consignat, vt nihil sit quod tuam rapiat ad se voluntatem & ab eo diuertat.

§. 7. Expedi vt anima à terrenis sit affectibus libera sacram sumptura Synaxim.

Sæpius diximus V. Eucharistiam panem esse celestem, quia Deum continet, I. Deum sapit, Deoque anima fruatur il. Terrena lum digne recipiens. Nihil sic opponitur caelo. cael. sibus ac hæc infima & terrena: etenim huius non expositurus distantiam & contrarietatem cogitationum Dei & hominum, hac vtitur distantia inuit

H inter

D. Aug. Lib. 8. So. lilo. c. 11.

X. Cuius dulcedo omnia amara reddit dulcia.

D. Stephani immiscuisti dulcedinem qua satiat tormenta hæc patebatur, quasi epulum foret regale lapidissimum: quid S. commemorem Laurentium, quid ardenes illi dulcorant craticulas vt illas ferret intrepidus nisi tua illa dulcedo qua cruciatus illi temperasti? Nec ipsos omittam Apostolos quos ita violente tua hæc traxit dulcedo, vt nihil illos remorari potuerit quo minus feruentissime passionis tuae sequerentur amara vestigia Quid miramur & Domine quandoquidem in te solo omnis sit dulcedinis gratia congeries? Vt non tormenta tolerando, sed tuis fruentis donis ac delictis in hoc caelesti conuiuio, te solum velit tibi que soli te tradat anima, in amoris tui gratitudinem quo motus pro illa tormenta sustinens totum te illi tradidisti. Hae est, ita haec est debita tanto Sacramento preparatio quo totus Deo traditus accedas, sicut se totum in illo tibi consignat, vt nihil sit quod tuam rapiat ad se voluntatem & ab eo diuertat.